

Punkt i protokollet PR 63/2018 rd

Plenum

Torsdag 7.6.2018 kl. 16.05—18.28

7. Förvaltningsrådets berättelse till riksdagen om Rundradions verksamhet 2017

Berättelse B 10/2018 rd

Utskottets betänkande KoUB 12/2018 rd

Enda behandlingen

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Ärende 7 på dagordningen presenteras för enda behandlingen. Till grund för behandlingen ligger kommunikationsutskottets betänkande KoUB 12/2018 rd.

Debatt

18.19 **Kimmo Kivelä sin:** Puhemies! Kuten tiedämme, Yleisradio on eduskunnan alainen ja eduskunnan valvonnassa toimiva julkisen palvelun yleisradioyhtiö. Käytännössä tätä tehtäväänsä eduskunta toteuttaa täysistunnossa valitsemansa Yleisradion hallintoneuvoston kautta, ja hallintoneuvoston tehtävänä on antaa eduskunnalle vuosittain kertomus yhtiön toiminnasta. Tässä mietinnössään liikenne- ja viestintävaliokunta nostaa aivan oikein fokukseksi Yleisradion riippumattomuuden tärkeyden, sen, että Yleisradio Oy säilyy riippumattomana niin poliittisesta vaikuttamisesta kuin yleensä vaikuttamisesta ja harkitsee itsenäisesti ja kriittisesti saamansa palautteen. Aika ajoin käydään keskustelua siitä, mitä oikeastaan tarkoittaa tämä, että Yleisradio on eduskunnan alainen. Luonnollisestikaan hallintoneuvosto ei puutu ohjelmapolitiikkaan tai toimituksellisiin ratkaisuihin.

Jokin aika sitten liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta julkaistiin tutkimus Yleisradion hallinnon ja ohjauksen kehityksestä 91 vuoden ajalta — Ylehan on siis perustettu 1926. Tämä tohtori Martti Soramäen, pitkäaikaisen yleläisen, tutkimus on äärimmäisen ansiokas, kiinnostava historiallinen katsaus, mutta ennen kaikkea tulevaisuuteen tähtävä. Ikään kuin punaisena lankana tohtori Soramäki toteaa, että 2000-luvulle tultaessa erilaisten parlamentaaristen komiteoiden sijaan syntyi eduskunnan omasta aloitteesta tulleita parlamentaarisia työryhmiä, joiden toiminta on ollut varsin hedelmällistä, viimeksi kansanedustaja Satosen johdolla toiminut työryhmä. Sen sijaan aiemmin nämä komiteat olivat varsin raskarakenteisia ja niiden ehdotukset, jotka eivät suinkaan olleet yksimielisiä, eivät johtaneet oikeastaan mihinkään. Kun hallintoneuvosto hyväksyy jatkossa Ylen strategian, on hallintoneuvostolla entistä paremmat mahdollisuudet päätöksentekoon. [Puhemies koputtaa] Tämä kuitenkin edellyttää hallintoneuvostolta ja sen puheenjohtajalta aktiivisuutta ja tehtävään paneutumista.

18.23 **Olli-Poika Parviainen vihr:** Arvoisa herra puhemies! Kun puhumme Yleisradion toiminnasta ja kun puhuimme äsken Euroopan neuvoston jäsenmaiden ongelmista, on aina hyvä muistaa, että samanlaiset kysymyksethän ovat aina uhkana Suomessakin. Eli meidän

Punkt i protokollet PR 63/2018 rd

täytyy jatkuvasti olla valppaana siinä, että riippumaton ja hyvin toimiva Yle turvataan myös tässä maassa, erityisesti tällaisena aikana, jolloin informaatiovaikuttaminen on valittavan yleistä. Me olemme kaikki varmaan törmänneet siihen tahoillamme moneen otteeseen. Silloin korostuu se, että maassa on yleisradioinstituutio, joka kykenee tuottamaan olosuhteista huolimatta riippumatonta ja monialaista tietoa ja toisaalta myös palvelemaan eri väestöryhmiä kattavasti. Sen arvo nousee erittäin suureksi.

Tässä yhteydessä haluaisin puhua myös siitä, että viime aikoina olemme nähneet huolestuttavia uutisia, joissa puhutaan toimittajiin kohdistuneesta suoranaisesta vainoamisesta tässä maassa. Yleisradion toimittajat eivät välttämättä ole olleet ainoita, joita on vainottu. Meillä on useita toimittajia Suomessa, jotka ovat olleet vainon kohteena, ja kyse on siitä, että meidän tulisi tässä salissa löytää jokin keino puuttua tähän vainoon nykyistä tehokkaammin. Ei voi olla niin, että toimittajan täytyy muuttaa paikkakuntaa tai vaihtaa työtä sen vuoksi, että häntä vainotaan. Mielestäni tämä asia vaatii eduskunnalta jämerämpiä toimia. Eli samalla kun pidämme huolta Ylen monipuolisuudesta ja riippumattomuudesta, meidän tulee pitää huolta myös siitä, että median vapautta ei nakerreta ikään kuin takaoven kautta pyrkimällä rajoittamaan toimittajien työtä. Tämä on mielestäni ajankohtainen ilmiö juuri nyt.

Viimeisenä asiana nostaisin esiin sen, että kun puhutaan Ylestä suhteessa Suomen mediemarkkinoihin, niin Ylehän voi olla jatkossakin alusta, joka tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia myös pienemmille suomalaisille yrityksille ja mediataloille ja tuotannoille, ja toisaalta esimerkiksi digitalisaatiopuolella Ylen tekemä työ on varsin edistyksellistä, ja se voi varmasti hyödyttää meitä kaikkia. Erityisesti tietenkin tällaisena aikana, kun raha on kovinkin tiukassa, on tärkeää myös se, että me takaamme kaikille suomalaisille pääsyn monipuolisiin sisältöihin, ja siksi esimerkiksi ilmainen Yle Areena on monille aivan kriittisen tärkeä.

18.25 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä näihin edellisiin puheisiin siitä, kuinka tärkeää on, että meillä on riippumaton Yleisradio, ja on äärimmäisen tärkeää, että tämä jatkuu tulevaisuudessakin ja että me varmistamme täällä eduskunnassa myös riittävän rahoituksen Yleisradion toiminnalle. Meillä on nyt jo monissa maakunnissa sellainen tilanne, että käytännössä on vain yksi media, yksi valtalehti, ja Yleisradion aluetoimitus on sitten se toinen, joka pystyy tuottamaan esimerkiksi uutistoimintaa, niin että vähän saadaan erilaisiakin näkökulmia uutisiin. Tämä on äärimmäisen tärkeää, sillä me tiedämme, että varsinkin sosiaalisessa mediassa käydään jatkuvaa taistelua eri totuuksista ja meillä on paljon syntynyt erilaisia valemedioita, jotka haluavat syöttää omaa väärivistä näkemystään. Pidetään sen takia huolta Yleisradion olemassaolosta, siitä, että se säilyy, pidetään huolta siitä, että sillä on riittävä rahoitus, ja pidetään huolta siitä, että se on riippumaton ja me poliitikot emme ohjaile sitä, mitä Yle voi kirjoittaa tai uutisoida.

Tässä kohdassa haluan myös kiittää hallitusta siitä, että se antoi lisäbudjetissaan tämän kertaluontoisen lisärahoituksen STT:lle, koska se on myös yksi uutistoimisto, joka pystyy tuottamaan valtakunnallisesti uutisia, ja mitä enemmän meillä on näitä riippumattomia uutistoimistoja, sen parempi se on meidän tiedonvälityksemme kannalta.

Itse asiassa tähän voisin ehkä vielä sanoa sen, että sen lisäksi, että meidän täytyy varmistaa tämä riippumaton tiedonvälitys, tulee entistä tärkeämmäksi tänä päivänä se, että meillä on riittävä mediakasvatusta ja kriittistä suhtautumista mediaan ja sitä opetetaan meillä jo koulussa nuorille ja lapsille. Tämä on yksi osa sitä, että meidän mediakenttämme pysyy

Punkt i protokollet PR 63/2018 rd

riippumattomana ja luotettavana ja voimme oikeasti uskoa niihin uutisiin ja tiedämme, kun katsomme, kuka ne on tehnyt, että täältä saadaan luotettavaa informaatiota.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen godkände utskottets förslag till ställningstagande med anledning av berättelse B 10/2018 rd. Ärendet slutbehandlat.